

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Craiu Nicolae,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Lis Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Lis Dumitru xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 15.06.2020 – 10.07.2020;

Instanța de apel: 06.08.2020 – 25.11.2020;

Instanța de recurs ordinar: 02.02.2021 – 10.08.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Lis Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42, 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 4 (patru) ani 10 (zece) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de păstrare, transportare, vânzare a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

Prin aceeași sentință, au fost condamnați și inculpații Cojocarul Lilian și Lungu Anatolie, însă în privința acestora hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

A fost dispusă încasarea în mod solidar din contul lui Lis Dumitru, Cojocarul Lilian și Lungu Anatolie în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 9 520 (nouă mii cinci sute douăzeci) lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor de exăertiză judiciară.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Lis Dumitru prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu alte două persoane și alte persoane neidentificate, acționând cu intenție și prin participație, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, organizau procurarea, păstrarea, distribuirea, precum și alte operațiuni ilegale cu droguri, pe parcursul unei perioade nedeterminate de timp, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a drogurilor, din interes material, în scopul obținerii profitului bănesc, a procurat și primit prin intermediul aplicației de mesagerie instantă și VoIP, „Telegram”, droguri sub formă de PVP, marijuana, MDMA, precum și alte substanțe narcotice. Continuând activitatea criminală, le sorta în doze mai mici și le comercializa terțelor persoane, la moment nestabilite de organul de urmărire penală.

La 12 februarie 2020, aproximativ ora 13:30, în timp ce se afla în adiacentul „Teatrului Verde”, amplasat pe str. Timiș, 32 B, mun. Chișinău, urmărind scopul de profit personal, manifestat prin comercializarea, către alte persoane, substanțe narcotice, în formă de îndeletnicire, a păstrat și a organizat distribuirea substanțelor narcotice fără autorizație corespunzătoare, plasând într-un loc ascuns, 2 pachetele cu masă vegetală, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-690 din 19 februarie 2020, se conține substanța stupefiantă – marijuana cu cantitatea de 1,846 g și un pachetel cu substanță cu aspect de cristale de culoare albă, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-690 din 19 februarie 2020 se conține substanța stupefiantă – PVP cu cantitatea de 0,228 g.

Tot la 12 februarie 2020, pe parcursul zilei, în timp ce se afla în diferite locații din mun. Chișinău, și anume pe str. Botanica Veche, 8/2, str. Timiș, 7 și str. Timiș, 3, urmărind scopul de profit personal manifestat prin comercializarea, către alte persoane, substanțe narcotice în formă de îndeletnicire, a păstrat și a organizat distribuirea substanțelor narcotice fără autorizație corespunzătoare, plasând în ascunzișuri, pachetele cu masă vegetală, uscată, cu aspect de inflorescențe, culoare verde-cafenie, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-690 din 19 februarie 2020, se conține substanța stupefiantă – marijuana cu cantitatea de 1,892 g, 1,888 g și respectiv 0,932 g.

La fel, într-o perioadă nedeterminată de timp, urmărind scopul de profit personal manifestat prin comercializarea, către alte persoane, substanțe narcotice în formă de îndeletnicire, a păstrat și a organizat distribuirea substanțelor narcotice fără autorizație corespunzătoare, plasând într-un ascunziș amplasat pe str. Ismail 99, din mun. Chișinău, un pachet de tip zip-lock în interiorul căruia se aflau alte 3 pachetele de tip zip-lock cu substanță solidă, sub formă de praf și cristale de culoare alb-gălbuie, care a fost ridicată la 28 februarie 2020, în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală – cercetarea la fața locului, și care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1006 din 13 martie 2020, se conține substanța psihotropă – MDMA, cu

cantitatea de 6,937g; substanța psihotropă – mephedrone, cu cantitatea de 2,041g, și respectiv substanța psihotropă–amfetamin cu cantitatea 4,877 g.

La fel, într-o perioadă nedeterminată de timp, urmărind scopul de profit personal manifestat prin comercializarea, către alte persoane, substanțe narcotice, în formă de îndeletnicire, a păstrat și a organizat distribuirea substanțelor narcotice fără autorizație corespunzătoare, deținând la domiciliul său din str. xxxxx, cu scop de realizare, un pachet de tip zip-lock în interiorul căruia se afla o substanță solidă sub formă de cristale de culoare albă, care a fost ridicată la 26 februarie 2020, în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală – percheziția la domiciliu, și care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1–R–1005 din 06 aprilie 2020, se conține substanța stupefiantă–PVP, cu cantitatea de 10,01 g.

La fel, într-o perioadă nedeterminată de timp, urmărind scopul de profit personal manifestat prin comercializarea, către alte persoane, substanțe narcotice, în formă de îndeletnicire, a păstrat și a organizat distribuirea substanțelor narcotice fără autorizație corespunzătoare, deținând la domiciliul temporar din str. xxxxx, cu scop de realizare, masă vegetală parțial carbonizată, trei fragmente de butelii din polimer și un cântar electronic „Pocket Scale”, care au fost ridicate la 26 februarie 2020, în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală – percheziția la domiciliu, și care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1–R–1002 din 15 aprilie 2020, se conține substanța stupefiantă – marihuana cu cantitatea de 0,201 g; substanța stupefiantă – rășină de cannabis cu cantitatea de 0,307 g; iar pe suprafața cântarului electronic „Pocket Scale”, s-au depistat urme de substanțe stupefiante marijuană și PVP, precum și urme de substanțe psihotrope mephedrone și MDMA, fapt care demonstrează nemijlocit implicarea învinuitului și a complicilor săi la săvârșirea infracțiunii.

Astfel, acesta a avut un rol activ la procurarea, păstrarea și distribuirea substanțelor stupifiante – marijuana, cu o cantitate de 6,558 g, substanță stupefiantă – PVP, cu cantitatea de 10,238 g, substanță psihotropă – mephedrone, cu o cantitate de 2,041 g, substanță psihotropă – MDMA, cu cantitatea de 6,937 g și substanță psihotropă – amfetamin, cu cantitatea de 4,877 g, droguri care au fost depistate și ridicate de la el și o altă persoană, care erau destinate pentru a fi înstrăinate terțelor persoane, astfel desfășurând activitatea de circulație ilegală a substanțelor narcotice.

Conform pct. 13 și pct. 7 din Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea totală a substanței stupefiante – marijuana de 6,558 g și cantitatea totală a substanței psihotrope – mephedrone de 2,041 g, se atribuie la cantități mari, iar cantitatea totală a substanței stupefiante – PVP de 10,238 g, cantitatea totală a substanței psihotrope – MDMA de 6,937 g și cantitatea substanței psihotrope – amfetamin de 4,877 g, se atribuie la cantități deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului Lis Dumitru au fost încadrate în baza art. 42, 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, *procurarea, păstrarea, distribuirea, precum și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari.*

3. Avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Lis Dumitru, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Lis Dumitru să fie liberat de răspundere penală în baza art. 217 alin. (5) Cod penal, cu încetarea procesului penal, deoarece există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului a invocat, că în cadrul primei instanțe inculpatul Lis Dumitru a înaintat cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, indicate în rechizitoriu, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, prin urmare, inculpatul Lis Dumitru a recunoscut vinovăția și a pledat vinovat, că a săvârșit infracțiunea de organizare, procurare, păstrare și distribuire a drogurilor indicate în rechizitoriu.

Astfel, a menționat că prima instanță neîntemeiat a respins solicitarea apărării cu privire la dispunerea încetării procesului penal intentat în privința lui Lis Dumitru, deoarece acesta urma să fie liberat de răspundere penală, întrucât inculpatul întrunește condițiile prevăzute la art. 217 alin. (5) Cod penal.

În acest context, a indicat că potrivit declarațiilor inculpatului Lis Dumitru, se atestă că acesta a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, circumstanță care a fost stabilită și de către partea acuzării în rechizitoriu.

Prin urmare, a precizat că probele administrate de către organul de urmărire penală, care stau la baza învinuirii inculpatului Lis Dumitru, demonstrează faptul că acestea nu puteau fi administrate fără contribuția activă a inculpatului Lis Dumitru, la descoperirea infracțiunii, și anume în lipsa declarațiilor acestuia care a divulgat persoanele ce au contribuit la săvârșirea infracțiunii, precum și predarea benevolă a substanțelor narcotice de către inculpatul Lis Dumitru, care au fost ridicate și anexate la materialele cauzei penale cu participarea benevolă a inculpatului.

A susținut apărarea, că inculpatul Lis Dumitru nu a fost reținut în cadrul desfășurării urmăririi penale, iar faptul că acesta a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, precum și la identificarea infractorilor, se demonstrează prin lipsa procesului-verbal de reținere, ceea ce atestă voința liberă exprimată a inculpatului Lis Dumitru, care conștientizând caracterul grav al acțiunilor sale, s-a autodenunțat colaboratorilor de poliție și a predat benevol substanțele narcotice, a divulgat persoanele care au contribuit la săvârșirea infracțiunii prin divulgarea numelor acestor persoane, indicând și sursa de procurare a substanțelor narcotice.

În opinia apărării, inculpatul Lis Dumitru întrunește cumulativ condițiile prevăzută la art. 217 alin. (5) Cod penal, din care motiv a precizat că acesta urmează să beneficieze de liberarea de răspundere penală.

Cu referire la concluzia primei instanțe privind dispunerea încasării cheltuielilor judiciare în mod solidar, în beneficiul statului, în sumă de 9 520 lei, a menționat apărarea că este una neîntemeiată, deoarece rapoartele de expertiză efectuate la caz, au fost ordonate de către organul de urmărire penală, în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2), 7) Cod de procedură penală, acestea fiind puse la baza învinuirii inculpatului Lis Dumitru, din care motiv consideră apărarea, că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportate de către ordonatorul expertizei judiciare, și anume de către organul de urmărire penală, din mijloacele alocate din bugetul de stat pentru dispunerea efectuării rapoartelor de expertize, or, potrivit art. 227 alin. (3) Cod procedură penală cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

De asemenea, a precizat că prima instanță nu a ținut cont de starea materială a inculpatului, precum și de faptul că acesta nu este angajat în câmpul muncii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2020, a fost respins apelul ca fiind nefondat și menținută sentința primei instanțe.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că prima instanță la judecarea cauzei, a respectat prevederile legale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, apreciind probatoriul administrat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Lis Dumitru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, procurarea, păstrarea, distribuirea, precum și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, prin participație.

Prin urmare, instanța de apel a reținut, că vinovăția inculpatului Lis Dumitru este dovedită pe deplin, prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, și anume: procesul-verbal de ridicare din 12 februarie 2020 (f.d.25, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, prin care a fost cercetată porțiunea de teren de pe adresa mun. Chișinău, str. Botanica Veche, 8/2, unde cu participarea lui Lis Dumitru, a fost depistat și ridicat un pachetel improvizat ambalat în bandă adezivă de culoare roșie și albă (f.d.26, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, prin care a fost cercetată porțiunea de teren de pe adresa mun. Chișinău, str. Timiș, 32 B, unde cu participarea lui Lis Dumitru, a fost depistat și ridicat un pachetel improvizat ambalat în bandă adezivă de culoare roșie (f.d.27, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, prin care a fost cercetată

porțiunea de teren de pe adresa mun. Chișinău, str. Timiș, 32 B, unde cu participarea lui Lis Dumitru, a fost depistat și ridicat un pachetel improvizat ambalat în bandă adezivă de culoare roșie cu alb (f.d.28, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, prin care a fost cercetată porțiunea de teren de pe adresa mun. Chișinău, str. Timiș, 7, unde cu participarea lui Lis Dumitru, a fost depistat și ridicat un pachetel improvizat ambalat în bandă adezivă de culoare roșie și albă (f.d.29, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, prin care a fost cercetată porțiunea de teren de pe adresa mun. Chișinău, str. Timiș, 32 B, unde cu participarea lui Lis Dumitru, a fost depistat și ridicat un pachetel improvizat ambalat în bandă adezivă de culoare albă (f.d.30, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, prin care a fost cercetată porțiunea de teren de pe adresa mun. Chișinău, str. Timiș, 3, unde cu participarea lui Lis Dumitru, a fost depistat și ridicat un pachetel improvizat ambalat în bandă adezivă de culoare roșie și albă (f.d.29, vol.I); Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-690 din 19 februarie 2020 (f.d.37-44, vol.I); Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1006 din 13 martie 2020 (f.d.120-124, vol.I).

Astfel, instanța de apel a stabilit că vinovăția inculpatului Lis Dumitru în săvârșirea infracțiunii de procurare, păstrare, distribuire, precum și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, prin participație, a fost demonstrată, iar acțiunile acestuia just au fost calificate în baza art. 42, 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului Lis Dumitru, instanța de apel a menționat, că în calitate de circumstanțe atenuante s-a stabilit în privința acestuia – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, și contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, precum și atitudine critică față de fapta săvârșită, iar careva circumstanțe agravante, nu s-au constatat.

În acest sens, reținând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a indicat că la stabilirea pedepsei inculpatului Lis Dumitru, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave în conformitate cu prevederile art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului care nu are antecedente penale, că acesta nu are persoane la întreținere, precum și de faptul că a recunoscut fapta incriminată.

Analizând circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, precum și comportamentul acestuia în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, instanța de apel a constatat că în raport cu fapta săvârșită, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului Lis Dumitru, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 10 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de păstrare,

transportare, vânzare a drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora, de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani, ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedura penală, pedeapsă care este una echitabilă și care va realiza scopul pedepsei penale.

Referitor la solicitarea apărării privind aplicarea art. 217 alin. (5) Cod penal, în privința inculpatului Lis Dumitru, și anume liberarea acestuia de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 42 alin. (2), 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, din motiv că Lis Dumitru a contribuit activ la descoperirea infracțiunii de circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau anuloagelor lor, prin predarea benevolă a substanțelor narcotice, psihotrope sau a anuloagelor lor, indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, și divulgarea persoanele care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, instanța de apel a apreciat-o ca fiind neîntemeiată.

Prin urmare, instanța de apel reiterând prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, a conchis că la caz, sunt inaplicabile prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, în privința inculpatului Lis Dumitru, or, inculpatul a contribuit la descoperirea infracțiunii incriminate, doar după reținerea acestuia de către organele de drept, astfel că nu poate fi considerată predare benevolă a drogurilor, în contextul în care acestea au fost ridicate după reținerea inculpatului, adică după constatarea faptei infracționale.

În ceea ce privește dezacordul apărării cu dispunerea încasării cheltuielilor judiciare, în mod solidar, în sumă de 9 520 lei, pentru dispunerea efectuării rapoartelor de expertiză judiciare nr. 34/12/1-R-690 din 19 februarie 2020 în sumă de 3 360 lei, nr. 34/12-1-R-1006 din 13 martie 2020 în sumă de 1 680 lei, nr. 34/12/1-R-1005 din 06 aprilie 2020 în sumă de 1 680 lei și raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R1002 din 15 aprilie 2020 în sumă de 2 800 lei, instanța de apel a indicat că soluția primei instanțe prin care s-a dispus încasarea în mod solidar a sumei de 9 520 lei, din contul inculpaților Lis Dumitru, Lungu Anatolie și Cojocaru Lilian, este una întemeiată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea administrării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate. Obligația pozitivă a statului, în sensul art. 6 § 2 CEDO, prin intermediul organelor de urmărire penală și procuraturii este de a demonstra în sensul art. 24, 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei, astfel fiindu-le atribuită în sensul art. 96-97 Cod de procedură penală, sarcina probațiunii, iar persoana acuzată de un delict, beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală, este liberată de obligația de a-și demonstra nevinovăția.

Reținând prevederile art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr. 68 din 14 aprilie 2016, instanța de apel a precizat că rapoartele de expertiză au fost utilizate în sensul art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, în calitate de probe, care au fost puse la baza acuzării inculpatului, din care motiv a

conchis că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportat de către inculpați în mod solidar, în contextul în care aceștia se fac vinoveți de săvârșirea infracțiunii incriminate.

De asemenea, indicând prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a reiterat că cheltuielile de judecată în sumă de 9 520 lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, urmează a fi recuperate din contul inculpaților, în mod solidar, în beneficiul statului, întrucât la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală, aceste cheltuieli au fost suportate de stat, or, procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, astfel că, în contextul în care, în cadrul cercetării judecătorești se dovedește pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a rapoartelor de expertiză.

5. Avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Lis Dumitru, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, sau rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Lis Dumitru să fie liberat de răspundere penală în baza art. 217 alin. (5) Cod penal, cu încetarea procesului penal, deoarece există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului ordinar indică apărarea, că instanțele de fond nu și-au motivat soluția de respingere a solicitării apărării cu privire la încetarea procesului penal intentat în privința lui Lis Dumitru, cu aplicarea prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal.

Consideră, că este greșită concluzia instanței de apel referitor la faptul că în speță, nu se consideră predare benevolă a drogurilor, în contextul în care acestea au fost ridicate de la inculpatul Lis Dumitru, după reținerea ultimului, deoarece la caz, inculpatul Lis Dumitru, nu a fost reținut, or, la materialele cauzei penale lipsește un proces-verbal de reținere a inculpatului, fapt ce atestă că Lis Dumitru a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, prin predarea benevolă a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, acesta a indicat sursa de procurare a acestor substanțe, precum și a divulgat persoanele care au contribuit la săvârșirea infracțiunii.

Sustine, că instanțele de fond nu au cercetat sub toate aspectele probele administrate și nu au motivat concluzia cu privire la acceptarea unor probe și respingerea altora.

Astfel, menționează apărarea că potrivit declarațiilor inculpatului Lis Dumitru, se atestă că acesta a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, circumstanță care a fost stabilită și de către partea acuzării în rechizitoriu.

În acest sens, invocă că contribuirea activă la descoperirea infracțiunii de către Lis Dumitru, se demonstrează prin următoarele probe, și anume: -

procesul-verbal de constatare din 12 februarie 2020, potrivit căruia inculpatul Lis Dumitru, la întrebarea colaboratorilor organului de urmărire penală, a declarat că posedă 4 pachetele cu marijuana pe care dorește să le predeie benevol și să prezinte și alte ascunzișuri cu droguri, astfel că dorește să conlucreze cu organele de drept, în scopul depistării substanțelor narcotice (f.d.23, vol.I); - procesul-verbal de ridicare din 12 februarie 2020, potrivit căruia inculpatul Lis Dumitru, a predat benevol telefonul personal de model „Xiaomi Redmi 4” și a permis colaboratorilor de poliție examinarea acestuia, unde au fost depistate 31 de capturi de ecran cu ascunzișurile de droguri, datele geolocale din aplicația „Telegram” (f.d.24, vol.I); - procesul-verbal de ridicare din 12 februarie 2020, potrivit căruia de la inculpatul Lis Dumitru, au fost ridicate 4 pachetele de droguri cu marijuana, predate de către acesta, benevol (f.d.25, vol.I); - procesul-verbal de constatare de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, potrivit căruia colaboratorii de poliție împreună cu inculpatul Lis Dumitru, benevol, la indicarea locului ascunzișului de pe str. Botanica Veche, 8/2, mun. Chișinău, a fost ridicat un pachetel improvizat din bandă adezivă de culoare roșie cu alb, care s-a stabilit a fi drog (f.d.26, vol.I); - procesul-verbal de constatare de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, potrivit căruia colaboratorii de poliție împreună cu inculpatul Lis Dumitru, benevol, la indicarea locului ascunzișului de pe str. Timiș, 32 B, mun. Chișinău, a fost ridicat un pachetel improvizat din bandă adezivă de culoare albă, în interiorul căruia se afla un pachetel de tip „Zip-lock”, care s-a stabilit a fi drog (f.d.27, vol.I); - procesul-verbal de constatare de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, potrivit căruia colaboratorii de poliție împreună cu inculpatul Lis Dumitru, benevol, la indicarea locului ascunzișului de pe str. Timiș, 32 B, mun. Chișinău, a fost ridicat un pachetel improvizat din bandă adezivă de culoare roșie cu alb, care ulterior a fost ridicat și sigilat, care s-a stabilit a fi drog și fiind plasat în ascunziș de către Lis Dumitru (f.d.28, vol.I); - procesul-verbal de constatare de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, potrivit căruia colaboratorii de poliție împreună cu inculpatul Lis Dumitru, benevol, la indicarea locului ascunzișului de pe str. Timiș, 7, mun. Chișinău, a fost ridicat un pachetel improvizat din bandă adezivă de culoare roșie cu alb, care ulterior a fost ridicat și sigilat, care s-a stabilit a fi drog și fiind plasat în ascunziș de către Lis Dumitru (f.d.29, vol.I); - procesul-verbal de constatare de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, potrivit căruia colaboratorii de poliție împreună cu inculpatul Lis Dumitru, benevol, la indicarea locului ascunzișului de pe str. Timiș, 32 B, mun. Chișinău, din parcul „Valea Morilor”, a fost ridicat un pachetel improvizat din bandă adezivă de culoare roșie, care ulterior a fost ridicat și sigilat, care s-a stabilit a fi drog și fiind plasat în ascunziș de către Lis Dumitru (f.d.30, vol.I); - procesul-verbal de constatare de cercetare la fața locului din 12 februarie 2020, potrivit căruia colaboratorii de poliție împreună cu inculpatul Lis Dumitru, benevol, la indicarea locului ascunzișului de pe str. Timiș, 3, mun. Chișinău, a fost ridicat un pachetel improvizat de culoare roșie cu alb, care ulterior a fost ridicat și

sigilat, care s-a stabilit a fi drog și fiind plasat în ascunziș de către Lis Dumitru (f.d.31, vol.I); - procesul-verbal de audiere a bănuțului Lis Dumitru din 25 februarie 2020, potrivit căruia inculpatul Lis Dumitru, a făcut declarații cu privire la indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, comunicând organului de urmărire penală circumstanțele cauzei (f.d.52-54, vol.I); - procesul-verbal de audiere a învinutului Lis Dumitru din 11 iunie 2020, potrivit căruia Lis Dumitru și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii și a menținut declarațiile date în calitate de bănuț (f.d.182, 183, vol.II).

Consideră apărarea, că prima instanță nu s-a expus asupra probelor invocate de apărare și nu a motivat soluția de condamnare a inculpatului Lis Dumitru, la o pedeapsă privativă de libertate.

Prin urmare, precizează că probele administrate de către organul de urmărire penală, care stau la baza învinuirii inculpatului Lis Dumitru, demonstrează faptul că acestea nu puteau fi administrate fără contribuirea activă a inculpatului Lis Dumitru, la descoperirea infracțiunii, și anume în lipsa declarațiilor acestuia care a divulgat persoanele ce au contribuit la săvârșirea infracțiunii, precum și predarea benevolă a substanțelor narcotice de către inculpatul Lis Dumitru, care au fost ridicate și anexate la materialele cauzei penale cu participarea benevolă a inculpatului.

Susține apărarea, că inculpatul Lis Dumitru nu a fost reținut în cadrul desfășurării urmăririi penale, iar faptul că acesta a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, precum și la identificarea infractorilor, se demonstrează prin lipsa procesului-verbal de reținere, ceea ce atestă voința liberă exprimată a inculpatului Lis Dumitru, care conștientizând caracterul grav al acțiunilor sale, s-a autodenunțat colaboratorilor de poliție și a predat benevol substanțele narcotice, a divulgat persoanele care au contribuit la săvârșirea infracțiunii prin divulgarea numelor acestor persoane, indicând și sursa de procurare a substanțelor narcotice.

În opinia apărării, inculpatul Lis Dumitru întrunește cumulativ condițiile prevăzută la art. 217 alin. (5) Cod penal, din care motiv a precizat că acesta urmează să beneficieze de liberarea de răspundere penală, invocând în acest sens prevederile Hotărârii Plenului CSJ nr. 2 din 26 decembrie 2011 cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația drogurilor, etnobotanicilor sau analoagelor acestora și a precursorilor.

De asemenea, indică că prima instanță nu a luat în considerare faptul că la 25 februarie 2020, apărarea a participat la audierea bănuțului, însă acesta, la data de 12 februarie 2020, până la acordarea asistenței juridice, a predat benevol substanțele narcotice, în lipsa apărătorului.

Cu referire la dispunerea încasării cheltuielilor judiciare în mod solidar, în beneficiul statului, în sumă de 9 520 lei, menționează apărarea că această concluzie este una neîntemeiată, deoarece rapoartele de expertiză efectuate la caz, au fost ordonate de către organul de urmărire penală, în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2), 7) Cod de procedură penală, acestea fiind puse la baza învinuirii

inculpatului Lis Dumitru, din care motiv consideră apărarea, că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportate de către ordonatorul expertizei judiciare, și anume de către organul de urmărire penală, din mijloacele alocate din bugetul de stat pentru dispunerea efectuării rapoartelor de expertize, or, potrivit art. 227 alin. (3) Cod procedură penală cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

De asemenea, precizează că instanțele de fond nu au ținut cont de starea materială a inculpatului, precum și de faptul că acesta nu este angajat în câmpul muncii.

În concluzie, susține apărarea că erorile comise de către instanțele de fond, constituie o încălcare a prevederilor art. 6 CEDO.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Indică în susținerea referinței, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recurs, astfel că decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat în cauză se constată că apărarea invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilesc că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În esență, Colegiul penal lărgit atestă, că recurentul invocă dezacordul cu neaplicarea de către instanțele de fond, în privința inculpatului Lis Dumitru a prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal – liberarea de răspundere penală, susținând în acest sens că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, prin predarea benevolă a substanțelor narcotice, indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, precum și divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, precizând astfel că inculpatul Lis Dumitru întrunește condițiile pentru aplicarea prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal. Totodată, apărarea susține că atât prima instanță, precum și instanța de apel nu și-au motivat soluția de respingere a solicitării apărării cu privire la aplicarea liberării de răspundere penală în privința inculpatului Lis Dumitru, conform art. 217 alin. (5) Cod penal.

Însă, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de respingere a apelului apărării cu menținerea sentinței, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Așadar, referitor la argumentele invocate în recurs de către partea apărării cu privire la aplicarea în privința inculpatului Lis Dumitru a prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, în sensul că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii de circulația ilegală a drogurilor, instanța de recurs notează următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la art. 217 sau 217¹ este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, după caz, prin: autodenunțare, predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, indicare a sursei de procurare a acestor substanțe, la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, la indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune. **Nu poate fi considerată predare benevolă** a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora **ridicarea acestora la reținerea persoanei**, precum și **la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea lor.**

Analizând decizia atacată sub aspectul menționat, în coroborare cu materialele cauzei penale, instanța de recurs atestă, că deși inculpatul Lis Dumitru a comunicat organelor de drept careva informații, totuși pentru ca aceste acțiuni ale inculpatului să constituie temei de liberare de răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, este necesară respectarea unor condiții, dat fiind faptul că această liberare constituie o modalitate specială de liberare de răspundere penală.

Astfel, contribuție activă la descoperirea infracțiunii poate fi recunoscută prezentarea de informații, date, acte, precum și alte probe, care anterior n-au fost cunoscute organelor de urmărire penală și sunt pertinente în această cauză.

datele respective trebuie să se refere la activitatea persoanei care se denunță, dar și la activitatea altor persoane participante la săvârșirea infracțiunii.

În sensul normei prevăzute de art. 217 alin. (5) Cod penal, prin „contribuție activă” trebuie să se înțeleagă înlesnirea în mod efectiv, real, care să presupună consecința scontată la:

- descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor, după caz, prin:
 - a) autodenunțare; b) predare benevolă a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor; c) indicarea sursei de procurare a acestor substanțe;
- divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii;
- indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune.

În contextul celor enunțate, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că acțiunile la care face referire apărarea că au fost întreprinse de inculpatul Lis Dumitru pentru a descoperi infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, invocând că astfel Lis Dumitru întrunește condițiile pentru aplicarea liberării de răspundere penală, conform art. 217 alin. (5) Cod penal, nu reprezintă de fapt o contribuție la descoperirea infracțiunii incriminate, în contextul în care Lis Dumitru, a predat drogurile, a divulgat persoanele care au participat la săvârșirea infracțiunii și a indicat locurile în care au fost plasate drogurile, doar după ce a fost identificat de către organul de drept, or, de altfel acesta își continua activitatea sa infracțională.

Este de menționat că în conjunctura descrisă la alin. (5) art. 217 Cod penal, prin „contribuție activă” trebuie să se înțeleagă înlesnirea în mod efectiv, real, care să presupună consecința scontată la apariția sau dezvoltarea acțiunilor socialmente utile punctate în cele trei ipoteze nominalizate mai sus. Deci, să nu fie o înlesnire oarecare, nici una de circumstanță sau de formă. Înlesnirea trebuie să fie efectivă.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel corect a conchis că la caz, nu sunt aplicabile prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, în privința inculpatului Lis Dumitru, precizând faptul că acesta a contribuit la descoperirea infracțiunii incriminate, doar după ce a fost reținut de către organul de drept, din care motiv nu poate fi considerată predare benevolă a drogurilor, întrucât acestea au fost ridicate după identificarea faptei infracțională săvârșită de către inculpatul Lis Dumitru.

Colegiul penal lărgit notează, că argumentele recurentului au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, în privința cărora instanța s-a expus motivat și amplu argumentat, soluție care este descrisă la pct. 4.1. ale acestei decizii și pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, considerând că reiterarea acesteia nu este necesară.

Or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele

jurisdicției acestor instanțe (*Helle c. Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997; Garcia Ruiz c. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999*).

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune și respingerea, ca inadmisibil a recursului ordinar declarat de avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Lis Dumitru.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Lis Dumitru, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Lis Dumitru xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 octombrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Craiu Nicolae